

SCENARIUSZ LEKCJI

Imię i nazwisko autora:	Katarzyna Michalewicz
Przedmiot:	Historia Sztuki
Temat zajęć:	Malarze niemieckiego renesansu - od gotyckiej tradycji do anamorfozy
Grupa docelowa:	III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony
Ogólny cel kształcenia:	Wskazanie cech charakterystycznych dla niemieckiego malarstwa renesansowego i zapoznanie się z najważniejszymi dziełami przedstawicieli tego nurtu: Konrada Witza, Albrechta Altdorfera, Lucasa Cranacha Starszego, Matthiasa Grünewalda oraz Hansa Holbeina.
Kształtowane kompetencje kluczowe:	Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006, Kompetencje kluczowe: 1) porozumiewanie się w języku ojczystym; 5) umiejętność uczenia się; 8) świadomość i ekspresja kulturalna.
Podstawa programowa:	I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce. Uczeń: 2. wymienia cechy sztuki poszczególnych epok, kierunków i tendencji; 8. porównuje style i kierunki oraz ich wzajemne oddziaływania; uwzględnia źródła inspiracji, wpływ wydarzeń historycznych i kulturalnych oraz estetyki na cechy tych stylów; 9. analizuje teksty pisarzy, filozofów, krytyków sztuki i artystów, interpretuje je i wskazuje wpływ tych wypowiedzi na charakter stylów, epok i tendencji w sztuce oraz na kształt dzieła; II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. Uczeń: 1. wymienia i rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych; 13. dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych: c) w malarstwie i grafice: kompozycji, koloru, sposobów ukazania iluzji przestrzeni, kształtowania formy przez światło, w dziełach figuratywnych stopnia oddania rzeczywistości lub jej deformacji; 14. wskazuje środki stylistyczne i środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło z odpowiednim stylem, środowiskiem artystycznym lub autorem; 15. rozpoznaje w dziele sztuki temat i wskazuje jego źródło ikonograficzne;

	<p>18. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat dzieł sztuki.</p> <p>2. wskazuje twórców najbardziej reprezentatywnych dzieł;</p> <p>3. umiejscawia dzieła w czasie (wskazuje stulecie powstania dzieł sztuki dawnej, a w przypadku dzieł sztuki nowoczesnej i współczesnej datuje je z dokładnością do połowy wieku), w nielicznych przypadkach, dotyczących sztuki nowoczesnej i współczesnej, zna daty powstania dzieł lub datuje je z dokładnością jednej dekady;</p> <p>5. wymienia podstawowe gatunki w dziełach sztuk plastycznych, m.in. portret (w tym autoportret, portret psychologiczny i oficjalny), pejzaż (w tym: weduta, marina, pejzaż ze sztafażem), sceny: rodzajowa, religijna, mitologiczna, historyczna (w tym batalistyczna), martwa natura, akt;</p> <p>9. identyfikuje najbardziej reprezentatywne i najsłynniejsze dzieła na podstawie charakterystycznych środków warsztatowych i formalnych oraz przyporządkowuje je właściwym autorom;</p> <p>III.2. zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne, z uwzględnieniem artystów schyłku XX i początku XXI wieku;</p> <p>III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <p>4. łączy wybrane dzieła z ich autorami na podstawie charakterystycznych środków formalnych;</p> <p>5. na podstawie przedłożonych do analizy przykładów dzieł formułuje ogólne cechy twórczości następujących twórców: Fidiasz, Poliklet, Praksyteles, Giotto, Jan van Eyck, Hieronim Bosch, Masaccio, Sandro Botticelli, Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Andrea Mantegna, Piero della Francesca, Rafael Santi, Giorgione, Tycjan, Jacopo Tintoretto, Pieter Bruegel Starszy, Albrecht Dürer, Hans Holbein Młodszy, Donatello, Filippo Brunelleschi, Andrea Palladio, El Greco, Caravaggio, Gianlorenzo Bernini, Francesco Borromini, Diego Velázquez, Bartolomé Esteban Murillo, Georges de la Tour, Nicolas Poussin, Claude Lorrain, Peter Rubens, Anton van Dyck, Frans Hals, Rembrandt van Rijn, Jan Vermeer van Delft, Antoine Watteau, Jacques Louis David, Jean Auguste Dominique Ingres, Antonio Canova, Berthel Thorvaldsen, Francisco Goya, Eugène Delacroix, Caspar David Friedrich, William Turner, John Constable, Gustave Courbet, Jean François Millet, Eduard Manet, Claude Monet, Edgar Degas, August Renoir, Georges Seurat, Vincent van Gogh, Paul Gauguin, Paul Cézanne, Henri de Toulouse-Lautrec, August Rodin, Gustaw Klimt, Alfons Mucha, Antonio Gaudí, Edward Munch, Henri Matisse, Pablo Picasso, Umberto Boccioni, Wasyl Kandinsky, Piet Mondrian, Kazimierz Malewicz, Marcel Duchamp, Giorgio de Chirico, Salvador Dalí, René Magritte, Marc Chagall, Amadeo Modigliani, Jackson Pollock, Andy Warhol, Roy Lichtenstein, Claes Oldenburg, Francis</p>
--	---

	<p>Bacon, Yves Klein, Niki de Saint Phalle, Christo, Duane Hanson, Victor Vasarely, Alberto Giacometti, Constantin Brancusi, Henry Moore, Le Corbusier, Frank Lloyd Wright, oraz artystów polskich i działających w Polsce (m.in. takich jak: Wit Stwos, Bartłomiej Berrecci, Tylman z Gameren, Dominik Merlini, Bernardo Belotto, Marceli Bacciarelli, Piotr Aigner, Piotr Michałowski, Artur Grottger, Henryk Rodakowski, Jan Matejko, Józef Chełmoński, Maksymilian i Aleksander Gierymscy, Józef Brandt, Olga Boznańska, Józef Pankiewicz, Władysław Podkowiński, Jan Stanisławski, Leon Wyczółkowski, Henryk Siemiradzki, Xawery Dunikowski, Stanisław Wyspiański, Józef Mehoffer, Jacek Malczewski, Witold Wojtkiewicz, Witkacy, Leon Chwistek i inni przedstawiciele grupy formistów, przedstawiciele grupy Rytm, kapistów i grupy „a.r.”, Tadeusz Makowski, Andrzej Wróblewski, Tadeusz Kantor, Jerzy Nowosielski, Alina Szapocznikow, Władysław Hasior, Roman Opałka, Magdalena Abakanowicz);</p> <p>6. porównuje dzieła różnych artystów tworzących w podobnym czasie;</p> <p>8. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat twórczości wybitnych artystów.</p> <p>IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania. Uczeń:</p> <p>2. zna terminologię związaną z opisem formy i treści dzieła malarskiego, rzeźbiarskiego i graficznego, w tym m.in. nazwy formuł ikonograficznych, słownictwo niezbędne do opisu kompozycji, kolorystyki, relacji przestrzennych i faktury dzieła;</p> <p>6. właściwie stosuje terminy dotyczące opisu treści i formy dzieł sztuk plastycznych;</p> <p>V. Zapoznanie ze zbiorami najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki na świecie i w Polsce, a także z funkcją mecenatu artystycznego oraz jego wpływem na kształt dzieła sztuki. Uczeń:</p> <p>3. łączy dzieło z muzeum lub miejscem (kościół, pałace, galerie), w którym się ono znajduje.</p>
<p>Cele (szczegółowe) operacyjne:</p>	<p>Uczeń nauczy się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować najważniejsze dzieła malarstwa niemieckiego w renesansie; - rozpoznać i określać tematy i motywy ikonograficzne; - rozwijać umiejętność analizy porównawczej; - ustalać jaki wpływ na ich tworzenie miała ówczesna sytuacja polityczna, religijna i społeczna; - rozpoznać i opisać najbardziej znane obrazy takich artystów jak: Konrad Witz, Albrecht Altdorfer, Lucas Cranach Starszy, Matthias Grünewald oraz Hans Holbein; - identyfikować dzieła na podstawie ich cech oraz przyporządkowywać je do miejsc, w których się znajdują lub do których zostały stworzone.

Metody/techniki kształcenia:	<ul style="list-style-type: none"> - lekcja odwrócona - wykład informacyjny - burza mózgów - analiza materiału ilustracyjnego - praca indywidualna
Formy organizacji pracy:	<ul style="list-style-type: none"> - praca całego zespołu klasowego - praca w trzech zespołach - praca w parach - praca indywidualna
PRZEBIEG LEKCJI	
Faza wprowadzająca:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Burza mózgów – uczniowie przypominają na lekcji cechy malarstwa gotyckiego i malarstwa renesansowego. 2. Nauczyciel omawia budowę „Ołtarz Izenheim”. 	
Faza realizacyjna:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel omawia różnicę pomiędzy malarstwem renesansowym Północy a Południa. 2. Nauczyciel dzieli klasę na trzy grupy. Każda z grup omawia obrazy innego malarza: Konrada Witza, Lucasa Cranacha Starszego oraz Albrechta Altdorfera. 3. Po 10 minutach przedstawiciele poszczególnych grup przedstawiają wyniki prac swoich zespołów. 4. Burza mózgów – uczniowie starają się znaleźć cechy wspólne dla dzieł poszczególnych malarzy, a także różnice pomiędzy obrazami. 5. Wypisanie wniosków z prac. 6. Nauczyciel dzieli klasę w pary. Każda z par omawia „Portret Arnolfinich”, „Świętego Łukasza malującego Matkę Boską” i porównuje je z dziełami Hansa Holbeina Młodszeo: „Ambasadorami” oraz „Portretem Georga Gisze”. 7. Po 10 minutach, wybrana przez nauczyciela para prezentuje wyniki swojej pracy. 8. Burza mózgów – pozostali uczniowie dzielą się swoimi spostrzeżeniami na ten temat. 	
Faza podsumowująca:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawdzenie umiejętności rozwiązywania zadań na rozpoznawanie dzieł przynależących do właściwej szkoły, rozpoznawania twórców i tytułów, odczytywania symboliki. 2. Wypisanie cech charakterystycznych dla niemieckiego malarstwa renesansowego, ze szczególnym uwzględnieniem wpływów: gotyckich, flamandzkich i weneckich. 	
Praca domowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonanie przez uczniów analizy porównawczej dowolnego portretu, nieomawianego na lekcji, autorstwa Jana van Eycka albo Rogiera van der Weydena z portretem autorstwa Hansa Holbeina Młodszeo. 	